

[Wilhelm.]

i næste finansår en del af de 500 mill. kr., eller vil man endnu en gang benytte dette område til en dobbeltbesparelse?

Vi befinder os i en venteposition, siger finansministeren, med streg under endda. Hvis „vi“ er regeringen og dens skiftende forligssammenrørd til højre, så havde det nok været mere præcist at sige: vi er komplet rådvilde, så vi kan ikke gøre andet end at dalre videre.

Et tilbageblik over de sidste 12 måneders finansplaner vil vise dette. Det finanslovsforslag — lad os bare tage en enkelt indikator dér, det forventede kasseunderskud ved de forskellige finansplaner og skøn — som blev fremsat den 24. januar i år, sagde et kasseunderskud på 6,5 mia kr. Et nyt skøn kun 14 dage efter sagde et kasseunderskud på over 7 mia kr. Da finansloven blev vedtaget 6 uger efter, så opererede den med et kasseunderskud, trods betydelige og asociale besparelser, nu på over 9 mia kr. Et nyt skøn den 11. juni var oppe på 6,5 mia kr., og der er vel at mærke i mellemtiden sket det, at man har optaget statslån på 6 mia kr. Et nyt skøn i august 1975 var på over 10 mia kr. Nyt skøn september 1975 på over 11 mia kr., og det sidste skøn, vi har set her fra slutningen af november, viser 13,5 mia kr.

Hele vejen og endnu længere tilbage har der været alle de såkaldt beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, mestendels tilskud til kapitalen, der har været den omkostningsdæmpende ydelse, der har været tilskud, der har været afskrivningsfiduser og flere tilskud og statsgaranti for lån, direkte tilskud og indirekte tilskud, rentesubsidier osv., milliard på milliard, og hver gang med påstanden om, hvor meget dette her nu ville mindske arbejdsløsheden. Den blev som bekendt ikke mindre, men hver gang var forligspartierne der med besværgelserne: det har virket, det her, havde vi ikke gjort det, så ville arbejdsløsheden nu blot have været tilsvarende meget større.

Thomas Nielsen udtrykte med et citat fra Aktuelt den 30. november i år LOs taknemlighed for den politik, regeringen har ført. Da jeg sad forleden og samlede alle de såkaldte beskæftigelsesforanstaltninger og de løbende ændrede skøn i finansplanerne og regeringens påstande om beskæftigelsesforanstaltningernes effekt, da gik det mig, som

det gik nogle af de mere nøgterne amerikanere efter befrielsesfrontens Tet-offensiv i Vietnam i 1968. Jeg tror, det var senator Fulbright, der udtrykte det klarest: hvis vi skal tro på de sejre, sagde han, som Pentagon har rapporteret uge for uge i de sidste 6 år, så skulle samtlige de nordvietnamesiske divisioner, som Pentagon hævder har infiltreret Sydvietnam, være totalt uskadeliggjort 1,7 gange. Tilsvarende er det med regeringens såkaldte beskæftigelsespolitik. Hvis vi skal tro på den beskæftigelseseffekt, regeringen selv har tillagt hver enkelt af sine foranstaltninger, og i øvrigt også tilbage til den foregående regering, så ville det betyde, at uden disse foranstaltninger ville arbejdsløsheden snart have været godt og vel 100 pct., hvem der så ellers kan få det ind i sit hoved.

Men sagen er, at det ikke er og det aldrig har været beskæftigelsen, der prioriteres højest, hverken herhjemme eller i udlandet. Herhjemme ses det bl. a. af, at en mere realistisk bedømmelse af beskæftigelseseffekten, sammenholdt med tilskuddenes omfang, fører til det resultat, at sikring af en arbejdsplads ved disse foranstaltninger har kostet staten en bruttoudgift, som er mere end det dobbelte, ja snarere det 3-4-dobbelte af bruttolønnen på den pågældende arbejdsplads. Hver lønarbejder har med andre ord skullet medbringe et statstilskud svarende til hans egen bruttoløn plus i hvert fald lige så meget til, før privatkapitalen har ladet sig overtale til at bevare arbejdspladsen. Det er vilkårene under krisen, når man vil „løse“ problemerne på privatkapitalens præmisser.

Og i udlandet. Finansministeren beklager, at man ikke dér har grebet ind „med den styrke, som vi havde grund til at forvente“. Ingen har haft grund til at forvente noget sådant, og VS har i hvert fald aldrig forventet det. Hvis regeringen har forventet det, så viser det blot, at den lider af nogle alvorlige vrangforestillinger med hensyn til, hvordan kapitalismen fungerer.

Vesttyskland har et stort overskud på betalingsbalancen og har haft det gennem mange år. Vesttyskland kunne teoretisk have brugt dette til en kraftig ekspansiv politik, til at forbedre den brede befolknings levevilkår og herigennem undgå arbejdsløsheden, til anstændig aflønning af de mil-